

ОЦЕНКА НА КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ НА ПЪРВИТЕ 100 ДНИ ОТ УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

На фона на продължаващата глобална пандемия, нарастващата инфлация и започналата война в Украйна, първите 100 дни на правителството „Петков“ трудно могат да изглеждат впечатляващо, но не може да се каже, че са и провал. Едва ли друго правителство в последните две десетилетия е било изправено пред толкова неблагоприятна външна среда. Трябва да се отбележи и че коалицията се формира след едногодишни преговори в търсене на компромисен вариант. В тази ситуация, приемането на сравнително социален държавен бюджет и увеличаването на минималната заплата изглеждат добри ходове, като се има предвид, че основният заряд на коалицията допреди няколко месеца бяха нетолкова икономическите политики, а борбата с корупцията. Въпреки това, редица обществени сектори останаха недофинансирани, а ръста на работните заплати бе крайно недостатъчен на фона на динамиката на цените и заплащането в частния сектор. Минималната заплата не нарасна също с очакваното от обществото равнище.

Първите 100 дни на кабинета „Петков“ наподобяват на началото на управлението на ГЕРБ и Бойко Борисов, когато също новото правителство бе дошло с големи обещания за коренна промяна на политическата среда и постигане на повече справедливост. Въпреки че предните десет години бяха съпътствани от една константа – участие на партия ГЕРБ в управлението, то те не бяха също толкова спокойно, колкото изглеждат на пръв поглед. През този период се смениха няколко редовни и служебни кабинета, подаваха се оставки след обществен натиск, а корупционните скандали бяха често срещани. На този фон новите политически сили имат тежката задача да отговорят на противоречащи си един на друг очаквания от обществото.

Наред с желанието за наказание на предишни властници, през последните месеци все по-силни стават гласовете за стабилизация, справяне с ръста на цените и покачване на доходите, а по време на обсъжданията на бюджета започнаха и първите социални протести на пожарникари, полицаи, музейни работници, учени и транспортни работници. И тогава правителството не успя да реагира подобаващо като говорителката на кабинета Лена Бориславова се опита да дискредитира справедливия протест на пожарникарите, а след това се оказа, по думите на вътрешния министър Бойко Рашков, че е объркала синдикалния протест с този на партия „Възраждане“.

Участието на четири сили в коалицията още в първите 100 дни на правителството показва сериозни проблеми при дефинирането на обща държавна политика. Четирипартийната коалиция още в началото бе изградена по разделящ начин. Това позволи феодализацията на министерствата от конкретна политическа сила и тяхната изключителна зависимост от спорната компетентност на партийни функционери. В този смисъл, коалиционните партньори не веднъж се противопоставяха едни срещу други при обсъжданията на държавния бюджет, заради своите по-социални или по-либерални

позиции, да не говорим за липсата и до този момент на обща политика по отношение на войната в Украйна.

Именно военният конфликт доведе до първата смяна в кабинета след като военният министър Стефан Янев зае противоречаща позиция в първите дни на конфликта, който нарече „специална операция“. Водещата политическа партия „Продължаваме промяната“ трябва да балансират между про-руската левица и силно изразените про-украински и про-натовски „Демократична България“ и „Има такъв народ“. В крайна сметка, България остава в по-скоро неутрална роля, бидейки само една от двете държави в ЕС, която не е осигурила военна помощ на Украйна. Липсата на по-широк хоризонт на този кабинет изглежда наяве след като така и не се разкрива държавна политика за заселването на стотици хиляди бежанци с български произход, идващи от Украйна. Един наглед много ясен въпрос, по който сякаш всички политически партии споделят едно мнение.

Във външната политика назряха противоречия между коалиционните партньори от една страна и между правителството и президента по случая с българската позиция за приемането на Северна Македония в ЕС. Ако от една страна, премиерът Кирил Петков беше активен в даването на положителни сигнали към съседната държава със своята визита в началото на 2022 г., то Румен Радев разкритикува тези действия и ги окачестви като „прибързани“. Смячането на позицията на българското правителство по казуса със Северна Македония беше приета на тръни и от коалиционните партньори БСП, които отказаха да водят делегация в Северна Македония след срещата на Северномакедонския президент Стево Пендаровски с представители на ОМО „Илинден“. Воденичният камък в преговорите изглежда ще бъде до каква степен правата на българското малцинство в съседната държава ще бъдат признати.

Участието на четири политически сили освен, че доведе до неспособността за обща политика в такова размирно време, крие обаче и положителни явления, които могат да се окажат плодотворни за живота на този кабинет. Ако доскоро бяхме свикнали властта да се дава и спуска от водача на водещата политическа сила и той да бъде основната мишена на надигащо се недоволство, сега силните фигури в управлението са няколко, като не Кирил Петков, а Асен Василев се оказва в балансиращата роля. Въпреки това, съществена критика за тези първи 100 дни, остава липсата на ПРОГРАМА за управление на страната в рамките на настоящия мандат. Три месеца по-късно, изпълнителната власт се движи по неясен дневен ред, който е някакъв микс от коалиционното споразумение и динамиката на деня. Наличието на такава програма в най-кратки срокове е много важно, за да може тя да преведе управленски и професионален език това коалиционно споразумение.

По отношение на пандемията, правителството продължи със станалата вече традиционна политика от предишното управление „едно напред, две назад“. След като беше наложен задължителен „зелен сертификат“ за посещение на публични места с цел увеличаване на ваксинацията сред населението, наскоро тази мярка беше отменена, без да е

изпълнила целта си. Така България продължава да стои в дъното на класацията за хора със завършен ваксинационен курс от едва 29.3%.

В социалната и икономическата сфера, войната доведе до галопиращи цени на енергията в цяла Европа и тук ролята на правителството е единствено в начина на поемане на щетите в страната. При положение, че около една трета от населението на България са енергийно бедни, при покачване на цените за комунални услуги този дял неминуемо ще нарасне. В тази ситуация, правителството наложи мораториум за цените на тока, парното и водата, който изтече в края на март. По думите на вицепремиера Асен Василев, мораториумът няма да бъде удължен, тъй като не се очаква драстично покачване на цените на парното, каквито са опасенията сред населението.

Ентусиазмът на протестите от 2020 г. за арестуването на политически лидери, отново излезе на преден план през месец март, след проведена акция на МВР за задържане на бившият премиер и лидер на най-голямата опозиционна партия ПП ГЕРБ - Бойко Борисов, бившия му ПР Севдалина Арнаудова и бившия финансов министър Владислав Горанов. Въпреки арестите, впоследствие се оказа, че не са налице достатъчно доказателства срещу тях и съответно бяха освободени след 24 ч.

На фона на всичко това, социологическите агенции не бързат с измерването на доверието, като са малко надеждните източници за действителните нагласи на обществото. Едно от първите такива изследвания е това на агенция „Тренд“, които отбелязват спад в доверието към работата на парламента, правителството и президента за месец март. Отрицателната оценка за работата на парламента се покачва от 52% през февруари до 64% през март. Положителните оценки падат от 29% през февруари до 24% през март. От началото на мандата на този кабинет оценките за положително и отрицателно отношение бяха напълно сходни (39% положителни и 40% отрицателни през януари и февруари). През март положителната оценка за работата на правителството са 29%, а отрицателната – 56%. През февруари 55% оценяваха положително работата на държавния глава, а една трета отрицателно. През март положителните оценки са 49%, а отрицателните 39%.

По отношение на нагласи към основните политически сили, партиите на промяната бележат силен спад в сравнение с януари и февруари. „Продължаваме промяната“ губи 3.5% от подкрепата си сред гласуващите като към този момент имат 22.9%. Формацията около Кирил Петков и Асен Василев продължава да заема първа позиция, но с минимална преднина от 1% пред основния си опонент. ГЕРБ от своя страна стоят статично като подкрепя с 21.9% от гласуващите. ДПС заема трета позиция с 11.4% от заявилите, че ще гласуват на следващи избори, като веднага след нея се нарежда БСП с 10.4% от гласуващите. Следват „Има такъв народ“ (7.5% от гласуващите), Демократична България (7.4% от гласуващите) и Възраждане (7.3% от гласуващите) на пренебрежима дистанция помежду им.

Март се оказва изключително тежък месец. Започна пълномащабен военен конфликт наблизно, галопиращите цени на основните продукти предизвикаха няколко масови истерии. Засега единствените печелещи от ситуацията са крайните националисти от „Възраждане“, които увеличават скорострелно своята подкрепа и видимост сред публичността, най-вече заради своята ярка про-руска позиция като вече се борят за петото място по подкрепа.

По отношение на конкретни политики, които представляват интерес за КНСБ и бяха анонсирани в коалиционното споразумение, че ще са ангажимент на новото правителство:

1. Икономика и Финанси

- 1.1. Бе поет ангажимент Бюджет 2022 да се приеме до края на януари тази година. Всъщност, бюджетната процедура закъсня значително и Бюджет 2022 бе приет близо месец по-късно, а действието бе отложено за 01.04.2022 г. В коалиционното споразумение не бе посочено това. За първи път бюджетната година не съвпада с календарната, а действието на приетия вече Бюджет 2022 ще бъде само в рамките на второто тримесечие от първото полугодие;
- 1.2. На база на данните от месечните отчети за касово изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, бюджетното салдо по КФП на касова основа за 2021 г., е отрицателно в размер на 3 910,4 млн. лв. (3,0 % от прогнозния БВП). За сравнение, заложеният максимален размер на дефицита в актуализираните разчети към ЗДБРБ за 2021 г., бе в размер на 4 604,2 млн. лв. или 3,6% от БВП. Тенденцията за надценяване на разходите и подценяване на приходите, се запазва. КНСБ критикува от години тази по-бърза от очакваната фискална консолидация;
- 1.3. Беше заложено да се изготви времеви план на предложените реформи с разчети за тяхното финансово осигуряване до средата на 2022 г. в контекста на заявената още в началото актуализация. До момента такъв времеви план и конкретни разчети не са представени, а бяха заявени редица реформи, които ще бъдат обект на дискусия по време на тази актуализация. Това поставя предстоящата актуализация под риск от гледна точка да се изпадне отново в същия дебат, както по време на преговорите за формиране на настоящото управляващо мнозинство;
- 1.4. Друг съществен проблем в заявените първоначални намерения бе допускането, че увеличаването на доходите в бюджетния сектор трябва да бъде резултат от производителността на труда. Поради тази причина, не бе постигнато и увеличение, което да компенсира поне ръста на инфлацията в бюджетния сектор за всички работещи там. Този сектор е непроизводствен по смисъла на пазарните разбирания и няма как да се мери БДС на един зает по утвърдената методология. Но това не означава, че този сектор няма нужда от ежегоден ръст на заплатите, тъй като служителите предоставят публични услуги, необходими

на цялото общество. Това е проблем, който КНСБ постави още в началото и ще продължи да поставя през следващите месеци;

- 1.5. В коалиционното споразумение бе заложена повишена събираемост на приходите в Държавния бюджет, което може да се каже, че до голяма степен се реализира. Тук съществено влияние оказва и повишаващата се инфлация през последните 6 месеца. В тази точка бе заложена и промяна на методологията за съставяне на държавния бюджет с цел премахване на отчитането на касова основа. Това намерение все още не е осъществено, но на всички стана ясно, че отчитането на бюджета веднъж на касова, и втори път на начислена основа, създава доста противоречия и неразбираемост;
- 1.6. Бе заложено *„Въвеждане на цялостно капиталово бюджетиране в държавата до средата на 2022г. и приемане на многогодишна капиталова програма като част от бюджета.“*. Тази заявка също не е изпълнена до момента. Все пак, положително е, че анализът „разходи-ползи“ все по-често започна да присъства като атрибут от мотивите с които се внасят законопроектите. Отчитането на ефективността от капиталовите инвестиции пред обществото е методическо предизвикателство с което правителството все още не е успяло да се справи;
- 1.7. Беше предвидено делът на консолидираните държавни разходи от БВП да се третира като резултатна величина. Бе заявено намерение в средносрочен план да се придържаме към величината, заложена в Закона за публичните финанси. На всички вече стана ясно, че това няма как да се случи, особено в контекста на войната в Украйна и необходимостта от допълнителни финансови буфери за провеждането на редица допълнителни политики. КНСБ още тогава не подкрепи подобен подход на управление на публичните финанси и в настоящата ситуация реалността доказва нашите твърдения. И в момента България преразпределя твърде малко от БВП спрямо почти всички страни в ЕС. Настояваме таванът в КФП да падне, тъй като това ограничава възможностите за провеждане на адекватна икономическа политика;
- 1.8. По отношение на предвидените данъчни промени, бе заложено в рамките на 2022 г. да се направи анализ на ДДС с оглед диференциране на ставката в определени отрасли, намаляване на ставката и/или обратно начисляване – с краен срок за изготвяне на анализа: 09.2022г. До момента такъв анализ не е направен, но КНСБ винаги е изразявала позиция, че трябва да се намали общата ставка на ДДС, а не да се диференцира, тъй като в България няма надеждна методология по която да се изчислява добавената стойност на всеки етап от производствената верига. Твърдим че цените няма да намалееят, а просто ще се прехвърли голям обем от финансов ресурс от държавата в бизнеса, без това да окаже ефект върху потребителите. Опитът от последните 24 месеца показва точно това;
- 1.9. Сериозни промени в основните данъци не бяха направени за първите 100 дни, което за нас е грешка. Заложено бе запазване на текущото подоходно облагане

през цялата 2022 г. Настояваме за необлагаем минимум и промяна на основните данъци с цел реструктуриране на тежестта от косвени към преки данъци и облекчаване на работодателите като им се намали данъчната основа (15/15/15 + необлагаем минимум);

- 1.10. Предвидено бе одобряване на НПВУ до 31.03.2022 и подготвяне на проекти за дълговата част, срок до 31.12.2022 г. КНСБ отдавна говори за необходимостта от активиране на дълговата част и сме солидарни към това решение, но видимо сроковете и по този ангажимент няма да бъдат изпълнени дотолкова, доколкото НПВУ все още не е одобрен финално от ЕК;
- 1.11. Предвидено бе премахването на дублиращи функции и структури в държавната администрация. Освен това, планирано бе създаването на центрове за споделени услуги с цел оптимизация на разходите. До 06.2022г. трябва да се направи анализ на възможностите за оптимизация на щатната численост с цел 15%. КНСБ категорично се противопостави на тази идея, тъй като още в началото акцентът беше поставен върху конкретно число, без да е направен никакъв качествен анализ. До момента такъв анализ все още не сме видели. Участието на синдикатите е задължително в този анализ и дебат;
- 1.12. Бяха изразени намерения по отношение на Еврозоната и предвиден анализ, който МФ и БНБ трябва да изготвят за ползите и негативите от въвеждането на еврото в България, който да е основа на мащабна разяснителна кампания една година преди влизане в Еврозоната. Такъв анализ не е направен за първите 100 дни, но вероятно предстои да се случи след избора на нов гуверньор на БНБ;
- 1.13. Инфлационните процеси обезсмислиха до голяма степен повечето от макроикономическите индикатори, които бяха заложили в Средносрочната бюджетна прогноза на МФ, която се явява мотиви към Закона за Държавния Бюджет. Към момента страната ни не разполага с актуални прогнози в краткосрочен и средносрочен период за развитието на стопанските процеси у нас;
- 1.14. Предвидени бяха консултации с бизнеса, за идентифициране на административните пречки и поэтапното им премахване, както и изготвянето на проект за премахване на 100 пречки за 100 дни. Няма публична информация за това кои са тези 100 пречки, които бяха заявени като ангажимент, че ще бъдат премахнати за първите 100 дни;

2. Доходи и цени

През изминалата 2021 година се запазва тенденцията на нарастване на средната работна заплата достигайки до 1551 лв. Годишните номинални темпове на СРЗ се ускоряват от 9.7% през 2020 г. до 11.5% през 2021г. Използвайки средногодишната инфлация, която според методологията на НСИ през 2021г. е от 3.3% следва, че реалният ръст на СРЗ е 8% през 2021г., след като през 2020г. е бил 7.9%. Основни движещи сили за

нарастване на средната номинална и реална работна заплата са: структурните изменения в заетостта като следствие на пандемията и отражението им върху СРЗ; сред регулаторните механизми най-важно значение има нарастването на минималната работна заплата (МРЗ), приоритетното финансиране на някои важни публични сектори; правителствените мерки за запазване на заетостта и работните заплати; политиките на КНСБ – като се започне от натискът на национално равнище по МРЗ и бюджетно финансираните дейности и се стигне до колективните договори на секторно/браншово и фирмено равнище.

Това са все пак средни нива на постигнати успехи в трудовите възнаграждения. В редица икономически дейности и региони ситуацията е незавидна, въпреки постигнатия ръст, те остават на значително по-ниски базови нива. В условия на пандемия усещането на домакинствата е за значително по-силен спад на покупателната способност на доходите, поради ускорения ръст на цените от средата на 2021 г., при това на стоки от първа необходимост. Наред с това, нарастването на цените е съпроводено със задържане на работните заплати, които са най-силно засегнати от медицинската криза.

Основен принос за нарастване на СРЗ има обществения сектор, където отчита ръст от 16.5%, като абсолютния размер, достигайки до 1674 лв., докато в частния сектор ръстът е от 9.8%, и достигна до средногодишен размер от 1510 лв. През последните две години заплатите в обществения сектор бележат ускорен ръст, следствие от увеличението на заплатите с 30% на работещи на първа линия в борбата с пандемията. Още от първите месеци в локдаун, приоритетно се финансират наети лица полагащи труд на първа линия, като тази подкрепа продължи и през 2021 г. Става въпрос за здравни работници, социалните работници, трудови посредници, трудови инспектори и други служители в държавните агенции работещи на първа линия. Въпреки това, запазват се високите нива на междуотраслова диференциация в заплащането на труда, като разликата между средната работна заплата в най-високо и най-ниско платената икономическа дейност е 6.4 пъти.

2.1. В коалиционното споразумение бе предвидено МРЗ за 2022г. да бъде в размер на не по-малък от 700 лв. Беше прието МРЗ да стане 710 лв. в крайна сметка, но да влезе в сила този нов размер от 01.04.2022 г., което по наши оценки е значително закъснение. Нещо повече, според нашите изчисления, МРЗ в България трябваше да бъде 760 лв. още през 01.01.2022 г. Това отговаря до голяма степен на разбирането на Директивата за адекватни и справедливи минимални заплати за съотношение на МРЗ към СРЗ от 50%. КНСБ подкрепи заложеният ръст на МРЗ на 710 лв., както и нейното синхронизиране с Директивата, но настояваме да има още един ръст с предстоящата актуализация през юли 2022 г. Доказателства за положителните ефекти върху икономиката и располагаемият доход на най-бедните работещи са представяни многократно. Номиналното нарастване на МРЗ с 9.2% от 1 април е вече загубено от инфлацията;

- 2.2.Ценовият шок в България следва негативните развития на европейския пазар на енергоносители от есента на 2021 г. насам. Същевременно през октомври 2021 г. Европейската Комисия отчете и намаляване в обемите на газ, доставяни от Русия. Точно преди нахлуването в Украйна цените на едро на природния газ в Европа бяха с около 200% по-високи, отколкото преди една година (февруари 2022 г.). За България инфлацията е по-скоро внесена отвън, на която трудно можем да противодействаме. Тя достигна най-високия си връх за последните 13 години.
- 2.3.Ускореното нарастване на цените пряко кореспондира с нарастването на необходимия доход за издръжка и поскъпването на живота. В края на изминалата година необходимият нетен месечен доход за издръжка на живота нараства с 9.7% за едногодишен период. Размерът за едно работещо лице от едночленно семейство достигна до 1148 лв., а за издръжка на тричленно семейство са необходими 2 066 лв. От тук следва, че за да се осигури необходимия доход за социално приемлив начин на живот, размерът на Заплата за издръжка за 1 работещо лице трябва да достига 1479 лв., а при двама работещи в семейството с 1 дете, за всеки от двамата работещите не трябва да бъде по-ниска от 1 331 лв. Тревожното е, че с настоящия ръст на размера минималната работна заплата не покрива необходимия доход за издръжка и обрича на бедност и лишения;
- 2.4.Към момента все още няма разработена Стратегия за доходите, както бе анонсирано в коалиционното споразумение на Правителството. Нещо повече, след проведени срещи в МТСП стана ясно, че изработването на такава Стратегия е твърде амбициозно за настоящото правителство, затова управляващата коалиция се е обединила около идеята за Концепция за доходите. Нейното разработване също изостава спрямо изявените намерения;
- 2.5.Покачването на цените на електроенергията и топлоенергията се отразява на всички, но домакинствата в положение на енергийна бедност и домакинствата с ниски доходи са най-засегнатите. Това налага приоритетно дискутиране и определяне на дефиницията „енергийно беден“, което е заложено в споразумението на коалицията. Към момента стъпки в тази посока не бяха предприети;
- 2.6.Инфлацията обезсмисли до голяма степен нарастването на доходите още в края на изминалата годината, ерозира покупателната способност на домакинствата и задълбочи бедността и социалното изключване. Очакванията са продължаващо нарастване на цените, като инфлацията за февруари месец вече е 10%. Основание за това е възходящия ръст на цените на производител в промишлеността достигайки до 42.0% през м. януари на годишна база. Този ускорен темп е достатъчен аргумент, че нарастването на цените ще намерят отражение в крайните цени на потребителите в близките месеци;

- 2.7. В политиката по доходите има минимално увеличение на средствата за персонал в държавното управление за поемане ръста на МРЗ, а само на агенциите работещи на терен към МТСП (АСП, АЗ, ГИТ) е осигурена Ковид добавка за първото полугодие. Все пак, като положителен момент може да се подчертае увеличението с 26,7% на ЕРС за делегираните от държавата дейности във функция "Социално осигуряване, подпомагане и грижи";
- 2.8. Работещите в „Автомагистрали – Черно море“ АД, гр. Шумен, в продължение на една година са принудени да пазят работните си места и доходите си чрез протестни действия. Пореден (седми) протест организираха на 28 март 2022 г. Общото задължение в момента от страна на възложителя - „Автомагистрали“ ЕАД, чрез АПИ към дружеството е в размер на 27 644 902 лева с ДДС. Липсата на решение вече една година води до забавяне на изработените заплати. В момента те са в размер на 7,5 млн. лв. заедно с осигуровките към тях. Ако ситуацията не бъде решена възможно най-бързо, то предстои масово уволнение на 70% от персонала.
- 2.9. Наред с това, не беше прието предложението на КНСБ за въвеждане на необлагаем минимум до размера на МРЗ, който реално ще компенсира в определена степен намаленият разполагаемия доход. Не бяха приети и предложенията за ръст на СРЗ в общественния сектор с 10%, а на тези заетите в агенциите „работещи на терен“ с минимум 15%.

В заключение, въпреки отправените критики в тази част, налице са и добри примери, като например, бяха заявени обещания вече за продължаващ ръст на работните заплати от 01.04.2022 г в община Пловдив с 10%, и 15% на наетите в детското и училищното здравеопазване. В община Шумен се водят преговори със социалните партньори за увеличение с 15.8% на стандарта за медицински сестри в училища и детски градини. В „Арсенал“ АД работните заплати на всички работници, служители и специалисти се увеличават с 60 лева, считано от 1.04.2022 г.

3. Секторни политики:

3.1. Образование

В сферата на средното образование продължава социалния диалог в двустранен и тристранен формат. Положителен фактор е това, че министърът на образованието и науката от последните две служебни правителства запази поста си и по този начин се осъществява приемственост в политиките на министерството и сътрудничеството със социалните партньори.

През последните 100 дни бяха проведени четири отраслови съвета за тристранно сътрудничество по време на които са обсъждани актуални теми свързани както с проблеми произтичащи от епидемичната обстановка, така и с развитието на средното образование.

Още на първия отраслов съвет министерството запозна социалните партньори със своите предложения към МФ относно бюджета за образованието за 2022 г., като тези предложения значително се доближаваха до направените от СБУ.

По време на отрасловите съвети бяха обсъждани още:

- Възможностите за възстановяване на присъственото обучение;
- Тестване на учениците и допълнителното възнаграждение за учители и непедагогически персонал осъществяващ тестването;
- Ползване на извънредна междусрочна ваканция ;
- Достигане нива на средните брутни работни заплати и изплатените социални плащания – работно и представително облекло, СБКО, допълнителни трудови възнаграждения;
- Представена и обсъдена бе методиката за измерване на добавена стойност при оценка качеството на образованието;
- Представени и обсъдени бяха националните програми за развитие на образованието за 2022 г.

В хода на разговорите по време и извън отрасловите съвети се постигна споразумение за увеличението на работните заплати в средното образование с 12% - 12,5%, както и започнаха преговори за подписване на нов Анекс към колективния трудов договор, който да отрази увеличението на работните заплати и да прецизира записи от предходните анекси, свързани с някои социални придобивки във връзка с извънредната епидемична обстановка.

3.2. Висше образование

Извън обсъждане на държавния бюджет за 2022 г. и постигнатите резултати за ДВУ и БАН, работата с МОН в областта на висшето образование през последните 100 дни, беше насочена към изменение и допълнение в Закона за висше образование, към Националната карта за висше образование, както и по посока на Стратегията за развитие на висшето образование /ВО/. Създадените работни групи все още не са провели първите си заседания. Няма насрочени заседания в Съвета за ВО и по БКТД, независимо от факта, че заедно със Съвета на ректорите са внесени предложения с текст за два допълнителни анекса.

Нашите предложения, насочена към повишаване размера на работните заплати в условия на инфлация и пандемия, бяха представени на срещата с министър Денков и Съвета на ректорите през м. Февруари, но досега съществени резултати по подготовката на разпределението на средства за ДВУ няма. Организацията на работната заплата във висшите училища следва ръста на началната заплата на асистент, който размер се гарантира с ПМС в изпълнение на чл. 92, ал. 1 от Закона за висшето образование. Засега от МОН не е постъпил проект за определяне на този размер. За сравнение, през м.г. това се правеше паралелно с публикуването на Държавния бюджет. Това води до забавяне на

переговорите по КТД за конкретните размери на основната работна заплата на останалите академични длъжности, както и на допълнителните трудови възнаграждения, за да се включат във вътрешните правила за работната заплата съгласно изискванията на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.

За изминалите три месеца в системата на висшето образование наляга и проблем с някои ректори, които не приемат предложението на министър Денков за механично сливане на ДВУ. Ние също настояваме за договаряне на критерий и повече разговори в тази посока, за да се постигне успешна оптимизация на системата, която да удовлетвори всички заинтересовани страни.

3.3. Здравеопазване

За изминалите 100 дни нищо съществено не се предложи в отрасъл „Здравеопазване“. В комисията по здравеопазване в НС няма разгледани нито един законопроект на първо и второ четене. Отхвърлено беше предложението за компенсации на лечебните заведения за увеличените цени на енергоносителите. Продължаваме да настояваме, че лечебните заведения нямат място на свободния пазар за енергоносители.

В края на месец януари беше сформиран Отраслов съвет за тристранно сътрудничество в Министерство на здравеопазването. Обсъден беше проект за КТД в отрасъл „Здравеопазване“ внесен от ФСЗ-КНСБ и МФ „Подкрепа“. На две неформални срещи между ръководството на ФСЗ-КНСБ и съответния зам. министър бяха сближени позициите по искане за увеличение на началните работни заплати по категории персонал, но междувременно беше освободен от поста зам. министър на здравеопазването.

Внесено е в Министерство на здравеопазването на 23.03.2022г. искане за среща с екипа на Министър проф. Асена Сербезова и определяне на нов Председател на Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество в отрасъл „Здравеопазване“.

3.4. Транспорт

Въпреки обещаващото начало с поредица от срещи и заседания, резултатът е изключително незадоволителен за изминалите 100 дни. Националният план за възстановяване и устойчивост в частта Транспорт, беше разработван без включване на заинтересованите страни и публични обсъждания, а вместо това с участието на експерти с неясен профил в областта на транспорта. Въпреки категоричното настояване това да не се случва, финансирането на третия метродиаметър на Столичния Метрополитен беше намалено.

Железопътен транспорт: Още при представяне на Стратегическите приоритети на Правителството в сектор „Транспорт“ КНСБ приветства решението за развитие на железопътния транспорт и следователно той да бъде водещ. Даде се заявка за обединение на трите държавни структури в една – БДЖ Пътнически превози, Товарни превози и Холдинга. След като беше представена тази идея, ресорният заместник-министър беше

освободен и съответно няма никакво развитие по тази тема, която среща широко обществено неодобрение. В Плана за възстановяване и устойчивост са заделени общо 950 млн. лв. за подвижен състав, който обаче не става ясно как и къде ще се използва. Бяха сменени на няколко пъти ръководствата на компаниите в сектора – БДЖ ПП, БДЖ ТП и НКЖИ. Към момента се готвят големи структурни реформи, без съгласието на синдикатите. Тези реформи не са заложени в коалиционното споразумение и са свързани с намаляване значително на заетите в тези дружества.

Обществен градски транспорт: Държавата абдикира от отговорностите си и не желае да подпомогне финансово един от най-пострадалите сектори от пандемията. Въпреки множеството срещи и протести, управляващата коалиция не отпусна нужните средства и няма решение на този сериозен проблем. Загубите на градския транспорт в София само за в размер на 170 млн. лв., а участието на държавата във финансирането е твърде ниско с оглед на поетите ангажименти по всички разпоредби.

Въздушен транспорт: По отношение на идеята за „стриктен контрол върху изпълнението на концесионните договори“, Министерството на транспорта не е предприело конкретни действия за първите 100 дни, освен една информационна среща с представителите на Концесионера на Летище София. Все още няма развитие и по темата с Летище Пловдив и неговото евентуално концесиониране в бъдеще.

Морски и интермодален транспорт: Нито по един от поетите ангажименти в коалиционното споразумение не са стартирали конкретни действия. Все още очакваме Правителството да инициира публични дискусии относно бъдещето на държавните пристанища в гр. Варна. Няма предприети действия по законодателната инициатива, която беше представена и е заложена в Споразумението – „Законодателна инициатива удобен флаг“. Противопоставяме се и на идеята на Министерството на транспорта и съобщенията за прехвърляне на двете държавни транспортни болници: „Национална многопрофилна транспортна болница“ - гр. София и „Многопрофилна транспортна болница“ - гр. Пловдив, към Министерството на здравеопазването.

3.5. Земеделие

Във връзка с заложените в Споразумението структурни промени в администрацията, с цел оптимизация и ефективност, министърът на земеделието заяви при обсъждането и приемането на бюджета, че ще бъде извършен функционален анализ както на всички второстепенни разпоредители, така и на отделните дирекции в повереното му ведомство. За съжаление, не можем да отбележим напредък в тази област. Нямаме информация за проведени разговори по този проблем с изпълнителни директори, нито със социалните партньори. Все още не е структуриран ОСТС от новия ръководен екип на МЗ.

Относно исканията и настояванията за повишаване доходите на работещите в структурите на Министерството и държавните предприятия, най-вероятно ще бъдат удовлетворени след актуализацията на бюджета и след разгледани функционални анализи.

До момента, все още не е направен анализ и изменение на нормативната уредба за преминаването на БАБХ от МЗм в структурата на МС. Налице е и нулева прозрачност и спазване на конкурсното начало при провеждане на процедурите за подбор на кадри в административните органи и органите за управление и контрол в предприятията с държавно участие./“Напоителни системи“ ЕАД; Държавните горски предприятия-политически назначения/. Като положителен момент може да се изтъкне, че вече е завършен и предаден в ЕК Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони в България 2023-2027.

3.6. Околна среда и води

Околна среда: През първите 100 дни на правителството не се проведе нито едно заседание на Консултативния съвет по Зелената сделка. Подчертаваме, че е налице и забавяне при разработване на териториалните планове за справедлив преход.

В сектор „Околна среда и води“ все още не е сформирани предложения в коалиционното споразумение Национален съвет по климата, чиято основна цел би трябвало да бъдат решения за адаптация на икономическите сектори и обществото към измененията на климата. Въпреки че има представени отделни позиции на страната в преговорите по пакета „Fit for 55“, все още няма единно становище по законодателните инициативи на пакета, съгласувано и прието от социалните партньори.

Въпреки заявените позиции в последните дни от КЕВР за улесняване и премахване на административните пречки при изграждане на ВЕИ за собствено енергийно производство и енергийна ефективност, няма направени конкретни стъпки в промяна на законодателството в тази посока.

Не на последно място по важност, през първите 100 дни МТСП не успя да представи пред социалните партньори Националната програма по безопасност и здраве при работа за периода 2022 – 2024 г., която да даде основните приоритети в областта на ЗБУТ за следващите години.

Води: Във връзка с изминалите 100 дни на Правителството на Република България и поетите ангажименти, налице са все още същите проблеми както преди няколко месеца. Все още няма нов специализиран Закон за ВиК. Водният сектор се нуждае от такъв, за да могат да се уредят обществените отношения в отрасъла. Досегашните опити на МРРБ не дадоха резултат в тази посока. Новият министър на регионалното развитие и благоустройството пое ангажимент, че до края на месец март 2022 г. ще бъде представен нов законопроект, за което до този момент все още няма информация.

Посредством дейността на „Български ВиК холдинг“ ЕАД, дружествата от ВиК сектора, успяха да преодолеят кризата с галопиращите цени на електроенергията като получиха заеми. Въпреки това, централното управление на холдинга продължава да трупата загуби. От друга страна, КЕВР следваше във втората половина на 2021 година да разгледа

разработените от ВиК операторите бизнес планове за новия регулаторен период 2022 – 2026 г. В края на месец декември на страницата на Комисията бяха качени само два доклада.

В заключение, поетият ангажименти в управленската програма на правителството за разработване и актуализиране на нормативните документи, свързани с ВиК сектора следва да бъдат изведени като приоритет, тъй като в отрасъла проблемите се задълбочават. Припомняме, че е необходимо увеличение на работните заплати с 15% всяка година спрямо предходната, считано от 01.01.2022 година и ако това не се случи членуващите в него са готови за ефективни протестни действия.

3.7. Енергетика

Прегледът на постигнатото в първите 100 дни обхваща основно краткосрочните мерки, като може да се отчете, че не беше допуснато увеличение на цените за битовите потребители и гарантирането на енергийната им осигуреност през зимния отоплителен период. Беше осигурена подкрепа за потребителите на свободен пазар и мрежовите оператори. Ще бъде завършено изграждане на гръцката газова връзка през 2022. Тези мерки бяха изпълнени като продължение на действието и модификация на предприетите от служебното правителство мерки.

Заявките за разширяване обхвата и размера на съществуващата схема за енергийни помощи и изготвяне на официална дефиниция на „енергийна бедност“, както и на 5-годишен план за преодоляване на енергийната бедност все още не се обсъждат. Заявките за промяна на правилата на търговия на борсата в посока възможност за дългосрочни договори, намаляване на разходите за собствени нужди на ЕРП-тата и ЕСО, които да са на цена на обществен доставчик, както и работа с големия брой бюджетни организации, които получават енергия от платформата на доставчик от последна инстанция, все още остават пожелателни.

Не е ясно дали са предприети одити на всички държавни производители на енергия и оператори на мрежи и фонд СЕС, енергийните търговци и енергийната борса (освен на Булгаргаз поради силен външен натиск). Също така, не е ясно дали са предприети адекватни мерки за затваряне на наказателните процедури срещу България в енергетиката.

По отношение на дългосрочните мерки следва да се посочат следните теми, по които няма яснота, но които не търпят отлагане:

- Подготовка на условията за преминаване към механизма за капацитет – с оглед на поеманите ангажименти по НПВУ, тази тема не може да бъде оставяна за „после“;
- Беше създадена специална структура в МС – вицепремиер по климат, но няма политически консенсус и цялостен анализ на Зелената сделка и необходимите мерки на национално ниво, включително по отношение на НПВУ;

- В областта на газовото снабдяване на страната е планирано разширяване капацитета на съществуващото „Чирен“, но липсват действия за проучването на местни залежи и проучване на възможностите за изграждане на нови газоохранилища, а именно тези теми сега са ключови за енергийната ни стабилност;
- Все още няма стратегия за устойчиво енергийно развитие, както и прогнозен мощностен и енергиен баланс, определяне на действителния потенциал на ВЕИ в България и преглед на актуално състояние на заявените и в процес на изграждане на ВЕИ.

В заключение, състоянието на енергийна криза, породена от геополитическо противопоставяне и усложнена от военни действия, налага много по-активна позиция на Правителството за обявяване и защита на националните приоритети, при което да се търси подкрепата на социалните партньори.

4. Пазар на труда

Не се забелязва особена активност на правителството по отношение на пазара на труда през първите 100 дни. Вероятно това е продиктувано от благоприятна тенденция на задържане на икономическата активност, сравнително ниско равнище на безработицата и сезонно колебливи движения в заетостта.

Положителното е, че продължава да намалява броят на обезкуражените лица, но все пак относителният дял на дълготрайно безработните остава твърде висок – над 55% от всички безработни, като повечето от половината от дълготрайно безработните са с продължителност над 2 години.

През февруари 2 172 безработни от рисковите групи са били назначени на субсидирани работни места през месеца – 58 по програми и мерки за заетост и 2 114 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” (ОП РЧР).

Продължава предоставянето на средства и по антикризисната мярка 60/40. Така само за месец февруари по тази процедура са одобрени заявленията на 1 776 работодатели за запазване заетостта на 37 200 работници и служители. Сравнително добрата конюнктура се потвърждава и от заявените работни места на първичния пазар на труда - през февруари те са 13 076 или с 1 288 повече от предходния месец.

Покрай големите закъснения по отношение приемането на всички важни, не само стратегически, но и краткосрочни документи, МС не успя за тези 100 дни да приеме Решение за НПДЗ-22. В Националния съвет за насърчаване на заетостта е постигнат консенсус между социалните партньори по този въпрос.

Безспорно не можем да подкрепим обаче ограниченото за поредна година национално финансиране на активните политики на пазара на труда. За реализирането им са разчетени по държавния бюджет средства в размер на 83,0 млн. лв., като отново ще се разчита на

несигурни допълнителни източници и средства от оперативните програми, които реално не са стартирали и това е силно рискова ситуация.

Тепърва следва да оценим и реакцията на правителството по отношение адаптирането на украинските бежанци на българския пазар на труда, но първоначалните действия не са особено окуражителни, въпреки очакванията от страна на работодателите и широката палитра от браншови оферти към тях.

Известна доза удовлетвореност, поне на този етап, имаме от отношението на правителството към проекта на Директива за адекватните минимални работни заплати в ЕС. На проведената в МТСП среща по този повод срещнахме разбиране и готовност за подкрепа в хода на триалога по всички важни за КНСБ и европейското синдикално движение въпроси. Очакваме още за следващата 2023 г. да бъде приложен и обещания от Коалицията обвързващ механизъм за определяне на МРЗ.

5. Социална и осигурителна политика

В предприетите мерки в социалната сфера, поради тяхното неясно и дори в определени случаи непрофесионално формулиране в съответните Приложения, следва да отбележим като реализирани на този етап следните:

- Осигурено бе финансово и нормативно продължаването на мерките в подкрепа на бизнеса и населението, с оглед продължаване на Covid пандемията (60/40; помощи за родители, които не могат да работят дистанционно и чиито деца до 14 г. възраст не посещават училища и детски градини) и др.;
- Предприети бяха мерки за реализиране ангажимента да се осигурят дърва за огрев на населението, чрез мерки за контрол върху пазара и износа на дървен материал. Министерството на земеделието обяви и проведе инициатива дърва за огрев да се продават директно от складовете на държавните горски стопанства, като по този начин и цената за населението да намалее;
- С осигурителния бюджет за 2022 г. се реализира обещанието пенсионерите да не получават по-малка обща сума на пенсия и добавка, от получената през декември 2021 г. Непрецизният нормативен регламент и недостатъчното познаване на технологията на пенсионното производство от страна на политиците, които си позволяваха общи и объркващи публични анонси по въпроса, затрудниха практическата реализация и породиха неразбиране и на моменти дори сериозно недоволство у пенсионерите;
- Беше променен ЗМДТ, в изпълнение на обещанието за отмяна на таксите в детски ясли и детски градини;
- Осъществени бяха и ангажиментите за установяване на обезщетението за отглеждане на дете до 2 г. възраст на равнището на МРЗ за страната, както и за обвързването на минималното обезщетение за безработица с нея;

По осигурителните политики реализирани в този начален за Правителството период, КНСБ има основания за оптимизъм, оценявайки промените на важни параметри на

бюджета на осигурителната система. При това не само защото тези политики сравнително плътно следваха предварителните анонси на КНСБ за повишаване на приходните параметри по бюджета на ДОО и за подобряване адекватността на осигурителните плащания. Най-вече защото Правителството устоя на агресивните атаки на бизнеса и на отделни политически формации да бъде елиминирано предложеното увеличение на основни параметри, формиращи осигурителните приходи през 2022 г. и гарантиращи повишена адекватност за правата на осигурените лица.

Заслужава си да се отбележи реализираното увеличение на минималния осигурителен доход от 650 на 710 лв., на максималния осигурителен доход от 3000 на 3400 лв., както и на осигурителния доход за земеделските стопани и тютюнопроизводителите от 420 лв. на 710 лв. Уважение заслужава устойчивата позиция и защитата, която Правителството като вносител реализира на посеченото повишение на максималния осигурителен доход и особено на забележимия ръст на минималния осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводителите. Тъкмо срещу тези параметри имаше доста масирана, в т.ч. медийна атака от момента на публикуването на проекта, през обсъжданията в НСТС и комисиите на НС, до окончателното приемане на ЗБДОО в Народното събрание. Най интензивна и аргументирана защита на необходимостта от увеличение на приходните параметри на ЗБДОО 2022 г. оказа КНСБ.

По проведените разходни политики в осигуряването оценката на Конфедерацията не е еднозначна, особено по отношение на решенията в пенсионното осигуряване. Все пак, усилието с бюджета на ДОО за 2022 г. да се заложи повишение на чистите разходи за пенсии с цели 2,4 млрд. лв., което несъмнено гарантира и повишена адекватност на пенсиите, заслужава положителна оценка. Но се породиха проблеми в структурата и съотношенията в пенсионната система, които няма лесно да намерят разрешение, още повече като се вземе предвид и т.н. Ковид добавка, която ще действа до средата на годината, но са налице очаквания да се превърне в постоянна.

КНСБ се отнася положително и към факта, че Правителството затвърди започналото през 2021 г. увеличение на адекватността на пенсиите за трудова дейност, базирано на метода, предлаган и отстояван от КНСБ, а именно чрез повишаване приноса на всяка година осигурителен стаж на 1,35. Но увеличението на минималната пенсия за ОСВ и въздействието върху всички минимуми в системата, породиха такова „сгъстяване“ на съотношенията и „струпване“ на пенсии от 370 лв., че това почти заличи ефекта от повишения коефициент за стажа. Това е и причината за нееднозначната Синдикална оценка по този въпрос.

Що се отнася до краткосрочното осигуряване, като безспорно позитивно следва да отбележим приетото предложение на Синдиката за повишаване на минималното и максималното обезщетение за безработица, които макар и обвързани с МРЗ и максималния доход за 2021 г., все пак бележат забележим ръст, съответно от 12 на 18 лв. и от 74, 29 на 85, 71 лв. на ден. Същото се отнася и до новия размер на обезщетението за отглеждане на малко дете до 2 г. възраст, макар че установяването му на нивото на МРЗ е в разрез с осигурителните принципи и поражда липса на осигуряване.

В сферата на социалното подпомагане, оценката на КНСБ през призмата на заложените за целта бюджетни разходи е умерено положителна, доколкото претенциите на синдиката за финансирането на отделните програми на социална подкрепа не са докрай удовлетворени. И все пак, не може да се отрече, че с първия си бюджет Правителството заложи увеличение на средствата по всички програми за подкрепа, както по Закона за личната помощ – 223,5 млн.лв., така по Закона за семейни помощи за деца (90 млн) за увеличение на еднократните и месечните помощи за деца и за разширяване обхвата на правоимащите. С оглед епидемичната обстановка се предвидиха 36,5 млн. лв. повече средства за помощ на семействата с деца до 14 г., които следва да учат неприсъствено. Правата на хората с увреждания също нараснаха с 56,7 млн. лв. допълнително. Повече средства (50 млн. лв.) се заделиха и за целевото подпомагане за отопление, но нарастващите цени на енергийните източници, паралелно с неочаквано високата инфлация едва ли ще удовлетворят потребностите на правоимащите.

КНСБ със съжаление отбелязва, че в своите 100 дни Правителството не предприе целенасочени действия по подготовката на един разгърнат Национален план за изпълнение на ЕССП. Все пак, в Националния съвет по въпросите на социалното включване беше обсъдено и прието предложение за определяне на националната цел за намаляване на лицата в риск от бедност (цел 3 от ЕПЕССП) до 2030 г. със 787 000 души, в т.ч. 196 750 деца. Но тази амбиция в бъдеще трябва да бъде подкрепена и допълнена с комплексни мерки и политики в други области, както и със сериозен целеви ресурс - финансов и човешки.

В крайна сметка, в краткия период на действие на настоящото Правителство оценката на КНСБ за провежданата политика и мерки в социалната и осигурителната политика, макар и не еднозначна, е по-скоро положителна.

6. Законодателни промени в областта на труда и секторен социален диалог

Законодателни промени в областта на труда: До момента няма внесен законопроект за електронни/дигитални трудови книжки. За КНСБ въпросът за трудовата книжка е съществен, предвид нейните законово определено предназначение и значението и като един от трудовите документи. Припомняме, че трудовата книжка е най-важният документ от трудовото досие на работника.

На този етап няма развитие и по въпроса за регламентиране на дистанционната работа в Кодекса на труда. На 1.03.2022 КНСБ получи писмо на министъра на труда и социалната политика, с което бе отправено предложение за сключване на споразумение между представителните организации на работниците и служителите и на работодателите по отношение на работата от разстояние на основание чл.3, ал.3 т.2 от КТ. Предложението напълно съответства на европейското законодателство, (чл. 152 и чл. 153 от Договора за функциониране на Европейския съюз), както и на Европейското рамково споразумение за работа от разстояние от 2002 г. То е съобразено и със становище на ИСС по този въпрос. Дали и как ще се развият събитията в перспектива, предстои да видим. Промени в режима на работата от разстояние по Кодекса на труда се налагат и поради настъпването на

форсмажорни обстоятелства и предизвикателства, като обявяването на извънредно положение или война например, на каквито сме свидетели в днешно време.

КНСБ счита, че има теми в областта на трудовото законодателство, които още не са решени и не са доведени до край:

- Не е приет подзаконов нормативен акт, с който следва да се прилага възможността по новата разпоредба на чл. 142 от Кодекса на труда чрез определяне отраслите, в които може да се въвежда с КТД до 12 месеца сумирано изчисляване на работното време;

- Не е приет подзаконов нормативен акт изискуем от изменения в края на 2020 г. чл. 139, ал. 5 от КТ относно установява задължение за дежурство или за разположение на работодателя през определено време от денонощието.

- Все още не са факт и няма внесен законопроект във връзка с въвеждане на изискванията на Директива за прозрачни и предвидими условия на труд и на Директива относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи.

Секторен социален диалог: Със заповед № РД02-65/19.04.2021 г. на Министъра на труда и социалната политика се създаде тристранна работна група със задача: да изготви анализ, в който да се определят конкретните мерки и ангажименти за изпълнение на изискванията, произтичащи от Конвенция 154 на МОТ за насърчаване на колективното договаряне. Тя беше създадена в изпълнение на Националното тристранното споразумение от 17 юни 2020 г., където в т.10 е конкретизирано политическо решение за ратифициране на Конвенция 154 на МОТ. В момента работната е в края на своята дейност. Последното заседание трябва да се състои в началото на месец април. След което от МТСП следва да бъде изготвен анализ. Дейността на групата е експертна и не разглежда необходимостта от ратификацията на Конвенцията. Този въпрос вече е решен на политическо ниво в тристранното споразумение.

Относно Конвенция 151 на МОТ, както и Конвенция 190 на МОТ, към този момент не са налице индикации за предприемане на практически стъпки за ратификация през изминалите 100 дни, независимо от изразената от КНСБ позиция.

КНСБ направи анализ за състоянието на Секторния социален диалог, с необходимите действия за неговото активизиране, като основните изводи са представени с очаквания за конкретни действия при срещи с министър Гьоков и вицепремиер К. Нинова. Задно с това е изпратено и писмо до К. Петков – министър председател на РБ и до Асен Василев – заместник министър-председател по еврофондовете и министър на финансите и председател на НСТС, за провеждане на среща за актуализиране на Националното Тристранно Споразумение. В тази насока е изразена необходимостта от обсъждане на адекватни мерки за нова динамика и рестарт, както на националния тристранен диалог, така също и на тристранния диалог на отраслово равнище, в министерствата и ведомствата; необходимостта за конкретни мерки за развитие на Браншовото партньорство

и колективно трудово договаряне, както и на партньорството на областно и общинско ниво, като нова предметна област на Националното Тристранно Споразумение.

7. Заключение

КНСБ оценява положително:

1. Повишаването на минималната работна заплата от 650 лв. на 710 лв., считано от 01.04.2022 г.;
2. Предвидените допълнителни средства в Бюджет 2022 за ръст на работните заплати в средното образование средно с 12,5%;
3. Усилията на правителството да не се допусне увеличение на цените за битовите потребители и осигурената подкрепа за потребителите на свободен пазар и мрежовите оператори;
4. Нарастването на максималният осигурителен доход от 3000 на 3400 лв. и на осигурителния доход за земеделските стопани и тютюнопроизводителите от 420 лв. на 710 лв.;
5. Реализирането на обещанието пенсионерите да не получават по-малка обща сума на пенсия и добавка, от получената през декември 2021 г., както и увеличената адекватност на пенсиите за трудова дейност, базирано на метода, предлаган и отстояван от КНСБ, а именно, чрез повишаване приноса на всяка година осигурителен стаж на 1,35;
6. Промяната в ЗМДТ, в изпълнение на обещанието за отмяна на таксите в детски ясли и детски градини;
7. Увеличението на обезщетението за отглеждане на дете до 2 г. възраст на равнището на МРЗ за страната, както и за обвързването на минималното обезщетение за безработица с нея;
8. Приетото предложение на КНСБ за повишаване на минималното и максималното обезщетение за безработица, които макар и обвързани с МРЗ и максималния доход за 2021 г., все пак бележат ръст, съответно от 12 лв на 18 лв.;
9. Осигуряването на финансово и нормативно продължаването на мерките в подкрепа на бизнеса и населението, с оглед продължаване на Covid пандемията (60/40 и др.);
10. Отношението на правителството към проекта на Директива за адекватните минимални работни заплати в ЕС. На проведената в МТСП среща по този повод срещнахме разбиране и готовност за подкрепа в хода на триалога по всички важни за КНСБ и европейското синдикално движение въпроси.

КНСБ оценява критично:

1. Липсата все още на ПРОГРАМА за управление на правителството;
2. Форматът на управление, който поставя отделните министерства в пълна зависимост само от една политическа сила;
3. Закъснението на бюджетната процедура 2022 и отлагането на действието на Закона за Държавния бюджет за 01.04.2022 г.;
4. Липсата на ръст на доходите в бюджетната сфера, който поне да компенсира нарастването на инфлацията;
5. Липсата на амбиция за въвеждане на необлагаем минимум за какъвто се обявиха мнозинството от политическите партии преди изборите;
6. Фактът че България все още няма официално приет Национален план за възстановяване и устойчивост;
7. Липсата на изготвена все още „Стратегия по доходите“ и изразените намерения да се промени нейният формат от стратегия в концепция, както и липсата на действия по подготовката на разгърнат Национален план за изпълнение на ЕССП в България;
8. В условията на нарастващи цени все още няма официална дефиниция за „енергийно беден“;
9. Отказът да се чуе гласът на работещите в „Автомагистрала - Черно море“, които повече от една година протестират, за да получат своите работни заплати за отдавна положен труд, както и липсата на изпълнение на ангажиментите на държавата по отношение на финансирането на обществения транспорт;
10. Фактът че все още няма единно становище по законодателните инициативи на пакета „Fit for 55“, което да е съгласувано и прието от социалните партньори;

В заключение, Конфедерацията на независимите синдикати в България отчита всички положителни неща, които бяха предприети от изпълнителната власт в условията на безпрецедентната обстановка. Настояваме в спешен порядък да бъде изработена и приета Програма за управление, която да постави ясни приоритети и параметри за тяхното изпълнение в рамките на целия мандат. Това ще позволи по-голяма систематичност и задълбоченост на анализите в бъдеще.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КНСБ